

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

FEBRER
1873

11

Sant del dia

S. ta REPUBLICA

L'onze de febrer

El 73 o el 74 del segle passat, Jeremies es va fer republicà i encara gemega.

Naturalment, qui gemega és que ha rebut.

A Jeremies li toca rebre sempre. Sempre li toca rebre, perquè mai no s'hi torna i perquè, si no rebés, hauria d'interrompre la seva salmòdia eterna i no fóra ja qui és.

En comptes de Jeremies s'haurien d'haver fet republicans Judes Macabeu, Judit i David.

Els republicans ens assemblem als pagesos. Mai no estem contents. Sempre plorem. Quan fa sol, perquè no plou. Quan plou, perquè no fa sol.

Som homes tristos, elegíacs, funerals. Uns pobres homes. Uns bons Jans, incapaces de matar una mosca. Uns excel·lents súbdits, uns magnífics reclutes, uns fidels contribuents.

Semblem aquelles famílies, aquelles vídues inconsolables que s'alimenten dels buxyols de vent dels records.

Ah! Quan vivien els nostres pares, quin barrila que fèiem, quin tren que portàvem!

Als vuitanta anys, aquells ciclops no es deixaven trencar el respecte. A les seves

velleses, dinaven encara a les dotze. I nosaltres, en plena joventut, hem de badallar, ens hem de fer creus a la boca.

Bé, vaja! Som uns infeliços. No anem enlloc.

Canviem de pell o pleguem el ram.

Ja hem plorat prou.

Ja hem fet prou de Boabdils i de Magdalenes afligides i de mullers de Lot. No esguardem més cap enrera.

Hem de posar al gramòfon un altre disc. Deixem-nos d'elegies i de nostàlgies.

El regne de la terra no és dels que ploren. La vida no és un mullader. La república no és un funeral. El romanticisme llàgrimos ha passat de moda.

Momus i Dionysos són els déus del moment.

Hem de riure. Hem d'estar contents. Hem d'ésser optimistes. Hem de guaitar cap endavant. Hem de confiar en el pervenir.

No hem de vetllar més el mort. O el resuscitem o a enterrar-lo. I a omplir el buit que el que se'n va ens deixa, convocant noves núpcies, improvisant nous amors.

Fem com aquelles vídues que, quan se'ls ha mort un marit, ja en tenen un altre de "repuesto", o potser un parell i tot, pel que pugui tronar.

Fem com les verges prudents i no ens deixem apagar mai la llàntia de la vida.

Pensem que si no som capaços d'empedrar el calendari d'onzes de febrer, de res no ens ha de servir celebrar aquesta efemèride.

ANGEL SAMBLANCAT

Mots d'ordre

Heus ací els "mots d'ordre", que, segons Marcel Cachin (un dels diputats comunistes empresonats a París) deuen tenir per a llurs reivindicacions immediates, els proletaris de tot el món:

La lluita oberta contra la guerra.

Contra l'imperialisme.

Per a l'augment dels jornals.

Els retirs.

Els llogaters.

Les amnisties.

La defensa efectiva de la Rússia soviètica."

ASSAJANT PER AL CARNAVAL

—Aquest any sí que vull fer broma!
Adéu, Ramper! Ja has fet a tots!

El nacionalisme indus

La rebuda feta a Bombay i a Delhi a la Missió o Comissió Simón, suposem que haurà obert els ulls als anglesos que s'entesten en tenir-los tancats.

La Missió Simón és una delegació enviada pel Parlament britànic a l'Índia per a estudiar si convé donar a aquest país un nou estatut.

La humorada del Parlament anglès ha produït a Calcuta gran indignació.

Estudiar a aquesta hora encara? Jugar a Missions o a Comissions?

Non oportet studere, sed studuisse. No és qüestió d'estudiar, sinó d'haver estudiat.

No és qüestió de Missions i de Comissions, sinó de lleis que reconeguin l'autonomia i la independència a un poble que vol ésser lliure.

El demés és passar l'estona, fer que fan i no fer res.

A la Missió Simón li diuen ja els autonomistes la Comissió indesitjable.

El dia que va arribar a l'Índia, una grossa manifestació va sortir a rebre-la al moll.

Els nacionalistes no la volien deixar desembarcar.

En actitud hostil rodejaren el vaixell, i si la força pública no protegeix els viatgers, els manifestants els tiren a l'aigua.

Una setmana fa que són els comissionats a l'Índia, i se n'han sentit de tots els colors.

Per allí on passen, els acompanya la protesta del poble.

No volien conèixer els anglesos l'opinió dels indus? Doncs ara ja la saben.

Els indus volen la independència. Heus-ho ací.

Ecós del país de la llibertat

*Estats Units? Quin país!
Tot es resol amb panís.*

No els hi fa l'efecte de què els nordamericans ja comencen a fer-ne un xic massa amb les seves ordres referent als estrangers? Ja fóra hora de fer un bloc europeu i americà, però americà del Centre i del Sud, contra totes les disposicions que els senyors dels Estats Units imposen als estrangers per a viure en aquell Paradís, on no s'hi pot beure un gotet de vi, ni una copeta de ratafia...

Quan entra un estranger a la seva terra, els hi fa l'efecte de què li fan un favor. No s'hi pot estar més enllà de sis mesos, i un cop ha passat aquesta data, és obligatori que pagui 500 dòlars, que l'Amèrica del senyor Kellog i del senyor Coolidge, del jutge de Massachussets i del Ford, exigeix com a garantia.

Cinc cents dòlars! Ara els ha hagut de pagar l'Uzucudum, perquè ja fa més de sis mesos que viu a l'Amèrica del Nord. No creieu que ja fóra hora de què tots els països els hi fessin pagar una taxa semblant. Per cada nordamericà que entrés per Vigo o per Barcelona; per l'Havre o per Marsella; per Gènova o per Bríndisi; 500 dòlars! Apa! Arribaria un moment en què els països aliats no deurien un centim als Estats Units, doncs els podrien pagar amb els mateixos diners d'ells, i els països neutrals on la guerra no ens va fer endeutar amb l'Amèrica del Nord, podríem fer un capítol per a evitar que ens envaïssin els seus diners i els seus balls...

Cinc cents dòlars per cap! Ja ho crec que així poden viure bé. Fins poden enderrocar aquella estàtua de la Llibertat, que ja no sabem ben bé per a què serveix... després del de Sacco i Vanzetti, després del de la beguda, després del de Nicaragua, després de... etc., etc., etc.

ENQUESTES PERIODISTIQUES

La de la forma de govern

Hi ha dos diaris a Madrid. Un l'"Heraldo de Madrid", que dirigeix el nostre amic Manuel Fontdevila; l'altre "A B C", que estan realitzant una investigació respecte a la forma de governs. "Quina forma de Govern s'estima més?", pregunta l'"Heraldo". "Com deu organitzar-se el futur

règim?", pregunta el diari d'En Luca de Tena.

Els vells polítics del règim antic i alguns dels que s'han adherit al nou, hi diuen la seva. Molts d'ells, sense voler, fan professió de republicanisme, d'esperit liberal, de democràcia.

Aquests tanteigs ens fan l'efecte de cursos electorals, de posicions a prendre per a l'avenir. És curiós i molt interessant seguir la lliçó de claredat que molts donen. Per exemple, un d'ells, En Miquel Villanueva, aquell home de tan mal geni i tan simpàtic en el fons... Cal observar i seguir les paraules dels uns i dels altres. El dia de demà, moltes d'aquestes paraules poden ésser profètiques.

Si nosaltres hi capiguéssim, diríem el mateix que En Lluís de Tàpia ha dit i publicat a l'"Heraldo" del dimarts passat:

—Som republicans perquè sí.

El Pol Nord, estació d'istiu

Això és un fet. No, ara, però ho serà l'any 1929 de la nostra gràcia, que és com si diguéssim demà passat o l'altre.

La "Societat Internacional d'Exploracions Artiques", és una societat que compta amb un nombre regular d'adherits—i es comprèn, car la gent fresca, o amant de la fresca, són unió—ha decidit celebrar un Congrés monstre a Leningrad, per a prendre l'acord de formar una expedició col·lectiva al Pol Nord en dirigible, i fer en alguns indrets d'aquella latitud de càmera el punt obligat de reunió cosmopolita i conservació de vianda humana, a l'istiu, naturalment; però, tal vegada, estesa la costum i preparada la vianda, anar arranjant-los per a la hivernada a gust del consumidor.

La primera expedició que sortirà de Murmank, constarà de primer antuvi, de 60 persones i no sabem si algun animal, encara que creiem que portaran vedelles, i aniran repartint-se en petits grups per aquelles contrades frigorífiques, preparant l'arribada dels altres que hi vagin, que hi aniran, puix la propaganda es farà com aquell que diu sola, en córrer la nova de les instal·lacions *ad hoc*.

Qui és que, a l'istiu, quan sent que el greixet—per poc que en tingui—li traspua per tots els seus indrets i reconets, no li entren ganes folles d'anar a prendre la fresca? Doncs, més fresquet que el Pol Nord no el deuran trobar un lloc, oi?... I heus ací com a la benemèrita "Societat d'Atrac-

ció de Forasters" d'aquí i llurs filials o germanivols d'altres terres, els hi pot sortir un gra capaç de tornar-se una erupció d'aquelles que a un hom el fan gratar vulgues no vulgues. Nosaltres, la veritat, sentim pertànyer a la soferta classe proletària cada vegada que surt quelcom així per aliviar els nostres sofriments i no podem comprar el remei, car és prou sabut que els que poden deixar-se atraure per aquesta mena de Societats, són els qui disposen de la bona circulació fiduciària o monetària sense entrebancs.

Amb tot, com que no som envejosos, felicitem de cor els afortunats mortals que, a l'any 1929 i successius, podran fundar colònies més fresquetes encara que les que es formen per poblets i viles estiuenques, sense mosques ni sol, podent fer curses de rens, foques i óssos blancs, menjar gelats a tothora fets amb trossets de paret de llurs estatges i fruitir de bones i fresques pells que a l'ensem encalfen sense enfarfegar i a la tornada poder contar que, en plena canícula, van haver de fer-se fer un massatge per a treure's l'arronçament cada vegada que la Natura els demanava una mica de tasca rotativa.

I que en tenen de gangues els rics!...

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

Nobles sentiments

Un dia d'aquests que el sol feia bona cara, anàrem a passar pel desert de la Plaça de Catalunya, amb l'intent de gaudir un xic de l'escalforeta que, gratuïtament, ens enviava l'astre rei. En prendre el sol, a peu dret, per ara, encara no es paga impost.

Estiguérem uns deu minuts contemplant els jocs de to picaresc que xòfers desvagats i minyones descarades, feien per a passar l'estona, mentre la mainada es revolcava pels sorrals de les dunes del desert. Deixant els jocs de banda, ens fixàrem amb un detall que a tot barceloní deu avergonyir, i és l'assumpte dels bancs. Amb el poc temps que estiguérem parats, veiérem expulsar dos estrangers i quatre vellets que, per a descansar, havien anat a asseure's en un dels sis o set bancs de pedra artificial que hi ha pels contorns. El que més pena ens causà, fou un home d'uns trenta sis anys que caminava amb una cama de fusta, i acompanyava, agafat per la mà, un seu filllet petitó, de dos anys, els dos anaven de dol i pobrement vestits. No feia cinc minuts que aquell home estava assegut, que un empleat jove i vermell de cara, li advertí que s'havia d'aixecar, perquè aquell seient era només per a les senyores. Després aquell pobre home ens contà que era vidu i que no feia gaires dies havia perdut la cama en un accident del treball, i, per això, ara es cansava molt per a caminar.

Actes d'aquesta mena, indignen a tota persona decent. I per això la ciutat ha hagut de pagar tants milions de pessetes! Per a què ni tan sols un hom tingui dret de poder-hi anar a seure sense pagar!

E. PLANA

GLOZEL

Si?... No?... Veritat?... Mentida?...
Què és això de Glozel?
Pregunteu-ho a cada fulla
i ben clar no en treureu res.

La margarida esfullada
dels entesos en l'afer
no ha donat pas cap resposta
que ens hagi ben satisfet.

Un jaciment neolític?
Com si no diguessin res.
De cap a l'edat de pedra?
Mireu que us el trencareu.

El senyor Bosch i Gimpera,
prehistoriador eminent,
diu que és una gran rifada
la troballa de Glozel.

I bé, siguem més esplèndids
i suposem que fos cert.
Diuen que suposaria
que no hi anem al revés?
que es negarien principis
que ja es tenien per certs;
que tiraria per terra
teories eminentes.

Tot això no ens preocupa.
Que no hi serem al revés
Algú encara potser diria:
Doncs, aniríem al dret!

Al dret en aquesta terra?
Hi ha han masses capellanets;
ells sí que han fet la troballa
més gran que la de Glozel;
ja quasi són prehistòrics,
i ara com ara van fent.

El senyor Bosch i Gimpera
deia que, sobre Glozel
encara cap "cupletero"
hi ha fabricat cap "couplet".

Nosaltres donem la idea
per a si algú el volgués fer:
"Glozel, Glozel, treinta y cuatro",
una colla de ximplers
que amaguen l'ou a qui poden.
Es gran l'afer de Glozell!

FLIC

Juli Verne

Juli Verne és l'actualitat d'aquests dies. Ho és perquè els diaris comenten la seva obra i la seva vida, amb motiu del seu pròxim centenari, i ho és perquè els savis parlen—i ara de debò—de les possibilitats del viatge a la lluna.

Si menys no, han trobat una nova paraula per a denominar la ciència que els menarà a la lluna: la ciència "astronàutica". Però han fet encara una cosa més positiva: fundar un premi de 5.000 francs destinat a recompensar el millor treball tècnic sobre navegació interastral.

Qui serà el primer heroi que voldrà aixafar-se el nas contra la lluna?

Es evident que el seu avi mereixerà portar el nom de "Juli Verne".

AQUEST NUMERO HA ESTAT
VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

Un tros de paper

Setmanari de l'any 1865, dibuixat i escrit pels millors homes d'aquella època memorable.

Reproducció fotogràfica en tamany octau, imprès sobre paper de primera.

Preu: 5 Ptes.

Correu de l'estranger

La Societat de Nacions serà transportada a Viena

Sembla que serà realment un fet el trasllat de la S. de N. a Viena. No hi tenim res a dir. En principi, som partidaris d'un organisme internacional que treballi a favor de la pau i que sancioni els problemes dels pobles. Ens sembla, però, que la S. de N. s'ocupa massa de palaus i de façanes. La S. de N. serveix, fins ara, més que per a altra cosa, per a què els diplomàtics i homes d'Estat celebrin llurs "juergas" elegants i cosmopolites. Es una excusa més per a què els polítics que tenen una senyora una mica enutjosa o poc amable, puguin córrer alguna aventura lluny dels cercles familiars.

El trasllat de la S. de N. a Viena, diuen que obeeix, sobretot, a la necessitat d'estar més aprop dels països balcànics, que són avui els focus més perillosos de la guerra. Tanmateix, a Viena, ¿no se li accentuarà encara l'aire picant d'opereta vienesa que ara té?

La guerra civil a Xina

En protestar vivament contra la supressió deliberada de les noves que vénen de la Xina, amb la finalitat d'amagar al públic les enormitats comeses amb la classe obrera, el "Sunday Worker" publica les següents xifres, fornides per la societat xinesa de socors instituída per a venir en ajuda de les víctimes dels delictes polítics a la Xina.

Del gener al març de 1927, hi ha hagut 3.460 obrers executats; 2.219, de ferits, i 4.633 d'empresonats.

De l'abril a l'agost de 1927, hi han hagut 26.154 obrers executats; 29.139, ferits, i 25.113 de llançats a presons.

En setembre i octubre 5.487 persones han estat assassinades; 2.217 ferides i 420 detingudes.

En novembre, solament el general Feng-Yu-Siang, ha assassinat més de 30.000 camperols.

En desembre no baixen de 7.000 les víctimes, de 4.000 els ferits i de 8.000 els empresonats.

El president de la república portuguesa.

Dies enrera va córrer la nova de què el president de la república portuguesa havia estat assassinat.

Tot i essent desmentida la notícia, vol dir això que al fons de l'ànima portuguesa hi ha encara moltes coses terribles. Corre massa sang blava per les seves venes i caldria que un bany d'oxigen la purifiqués.

Maneres de votar

A França s'ha creat la "Lliga del vot obligatori". Sembla que té moltes probabilitats de reeixir. Aleshores, si hom no fa trampa, votarà tothom.

Una cosa semblant s'esdevindrà a Itàlia. A Itàlia votarà tothom que sigui feixista, i, probablement, no hi haurà més que una candidatura única. És la manera d'estalviar baralles.

Els comunistes perverteixen els joves

Sota aquest mateix títol, un diari burgès, de París, publica el següent pamflet repartit entre els nois a la sortida dels col·legis.

"Fill de l'obrer — diu —, tu coneixes la misèria, tu saps el difícil que és la vida a casa teva; el teu pare i la teva mare treballen a la fàbrica i, tanmateix, llurs salaris no basten a donar-te el que necessites.

"Al teu davant, en canvi, pots veure els fills dels burgesos viure alegrement, sense privacions, sense neguits, perquè els teus

parets, treballant per a ells, fan llur fortuna.

"Tu mateix, ben aviat, als tretze anys, potser als dotze, aniràs a la fàbrica, al taller, a la mina per a ajudar, amb el guany d'uns quants cèntims, a sostenir la casa. Fill d'explotats, tu seràs també explotat de seguida..."

El tractat d'arbitratge franco-americà

La signatura d'arbitratge franco-americà és un fet que no té, solament, una importància protocolar.

A propòsit d'això, escriu, precisament, "L'Ere Nouvelle":

"Les signatures que acaben d'ésser canviades entre els representants de París i de Washington, no tenen solament una valor diplomàtica; tenen un interès també des del punt de vista de la política exterior francesa, i potser de l'esdevenidor pacífic d'Europa!

"França i els Estats Units no estan encara d'acord sobre la qüestió de la guerra fora de la llei.

"Però després d'aquest malentès, després de la penosa controvèrsia sobre els deutes de la guerra, no pot deixar indiferent a ningú que el renovellament d'un protocol secular tingui l'esclat i la novetat d'una gran manifestació d'amistat franco-americana!"

CARITAT

Fer caritat, es un luxe que no tothom se'l pot permetre. Per ésser caritatiu, naturalment, s'ha d'ésser ric. Però ésser caritatiu i tenir bons sentiments no és pas una mateixa cosa, perquè moltes vegades els que ho són, ho són per fatxenderia. Es llavors que l'ésser caritatiu esdevé una vanitat.

La virtut es torna vici. I són aquesta mena de gent, que tenen el vici de la virtut, els que quan truca a les portes de casa seva un pobre en demanda de caritat el reben més malament que una bestiola, perquè saben que a les bèsties no els ha passat mai pel cap creure's amb els mateixos drets que els homes.

Si una caritat ignorada els és difícil fer-la, no els passa el mateix quan saben que aquesta ha de passar al domini públic, en el qual cas estan disposats a gastar-se quantitats d'importància en obres d'utilitat completament nul·la.

Vaig a explicar un cas recent i concret. Un fabricant ric, immensament ric, propietari d'una colònia fabril, s'ha compromès a pagar tot l'import de les obres de pavimentació d'una església parroquial. Això puja en pessetes un número important.

Cal afegir que els obrers de les fàbriques d'aquest senyor es veuen obligats a treballar xeixanta hores setmanals, horari que no crec s'avingui amb les regles de moral cristiana, però si sé del cert, que és absolutament inhumà i inacceptable.

També és veritat, però, que d'aquesta manera és molt possible que qualsevol dia, després d'explicar la vida i les doctrines de Jesucrist, poguem sentir enlairar pel senyor rector, desinteressadament (?), la personalitat d'aquest filantrop, que d'altra manera quedaria ignorada.

No sabem els comentaris que hi faran els setis obrers. Però els endevinaríem.

R. A. P.

TOTS ELS MARITS SATISFETS DE LA SEVA SORT, PODRIEN PRENDRE UN BANY DINS UN GOT

Lo Noy de la Mare

Setmanari català de l'any 1865, escrit i dibuixat pel bo i millor d'aquell segle.

Reproducció en un volum octau, imprès sobre magnífic paper.

Preu: 5 Ptes.

Vestidures reials

Hem llegit, no sé on, que a l'acabament de cada any, la reina d'Anglaterra distribueix els ropatges i vestits que no vol portar més.

Les dones pobres són qui hereten aquests magnífics abillaments.

Malaurades! ¿Què en podran fer d'un guarda-robes semblant? ¿La majestat anglesa no haurà mai vist una protegida vestida amb els vestits d'alguna benefactora? ¿No ha mesurat la vergonya de les teles massa luxoses sobre un cos habituat a la pobresa, la tristor dels guants descolorits, la misèria d'un barret que agafa una apariència carnavalesca sobre el cap no avesat al seu luxe?

Potser, però, les dones pobres de Londres n'estan orgulloses de portar les vestimentes tronades de la sobirana.

Es, llavors, la sobirana, qui hauria d'estalviar l'espectacle de les faldilles i els faldons grotescos.

¿Aquesta mena de munificència no ha d'engreixar encara més els somnis insatisfets, les rancúnies exasperades?

Una gran institució nostra

Una gran institució obrera, de cultura obrera, és sempre una cosa magnífica, esplèndida, insuperable. Però quan aquesta gran institució és en un país en el qual predomina la burgesia i imposa les seves coses, no té preu.

Això és el nostre "Polytechnicum", Escola d'ensenyaments tècnics i Ateneu. Cap obra popular no és superior al "Polytechnicum". El "Polytechnicum" és l'escola dels obrers cultes, intel·ligents, inquietos, dels veritables obrers. Dirigit per aquest home incansable que és l'enginyer i publicista Rafael Campalans, sosté cursos per a manyans, electricistes, fusters, paletes i teixidors, amb un cos de professors tan excellent com el propi Campalans, Serrat Bonastre, Antidi Layret, J. Pullés, J. M. Serra, Pau Rodón, Ildefons Bosch, R. Duran i Reynals, Joan Masó, J. Sellés, M. Escudé i E. Tarragó. Té, també, cursos d'estudis universitaris, a càrrec de Pompeu Fabra, Jordi Rubió i Francesc Martorell.

L'Ateneu "Polytechnicum" és un altre orgull nostre. En tindrem prou en dir que per a aquest mes de febrer i el de març hi han anunciades conferències de Joaquim Xirau, Joan Llangueres, Ambrosi Carrión, Emili Saleta i Llorenç, J. Farran i Mayoral, Màrtir Rossell i Vilà, Emili Mira, Joaquim Fabré, F. Montanyà, Josep Maria Tallada, J. Dencàs, Francesc Martorell, R. Campalans, Jordi Rubió, Jaume Aguiadé i Miró, Josep Xirau i J. Puig i Ferrer.

Nosaltres hem de sentir pel "Polytechnicum" un orgull, almenys, tan gros com el que sentim per la nostra cosa que més estimem.

Un monument a Joana d'Arc

A Rouen s'alçarà un monument commemoratiu, a la mateixa plaça on fou cremada Joana d'Arc, segons condemna d'un tribunal eclesiàstic.

Fa alguns anys l'Església prova de confiscar, a profit seu, la memòria d'aquells que, precisament, foren les seves víctimes.

Després d'alguns segles de reflexió, ara l'Església ha fet, de la Joana d'Arc, a la qual havia fet cremar per bruixa, una santa. I l'Església crida als peus d'aquesta santa tots els adversaris de l'ideal pel qual morí l'heroïna lorenesa.

Per això està molt bé que, davant d'aquest escàndol, un monument recordi als homes la veritat que se'ls hi voldria disffressar.

Demà, per molta que sigui llur audàcia, els partidaris de la intolerància s'estremiran en esguardar el rostre de pedra destinat a commemorar el suplici per l'Església.

Però el poble francès—i amb ell tots els pobles—saludarà en aquest monument la revenja de la justícia, el triomf de la consciència i sense armes contra la força. I, al mateix temps que a Joana d'Arc, recordarà les mils i mils víctimes cremades per l'Església.

Petiis comentaris

Mai no hauríem dit que arribessin a preocupar tant les famoses troballes de Glozel.

Per escatir això i la nacionalitat de Colom, ja tenen feina llarga els que es passen la vida respirant arxius i biblioteques.

I no seria temps perdut, si poguéssim, per fi, aclarir ambdós enigmes.

* * *

Per fi, llegim que la moda de les faldilles té una gran influència en el problema de la circulació.

Segons un expert tramviari de Londres, les dones, que amb altres vestits, perdien un temps considerable prenent precaucions en baixar dels vehicles, ocasionant molèsties als altres passatgers, amb la moda actual, ho fan amb la mateixa facilitat que els homes, guanyant-se, com és natural, cert temps.

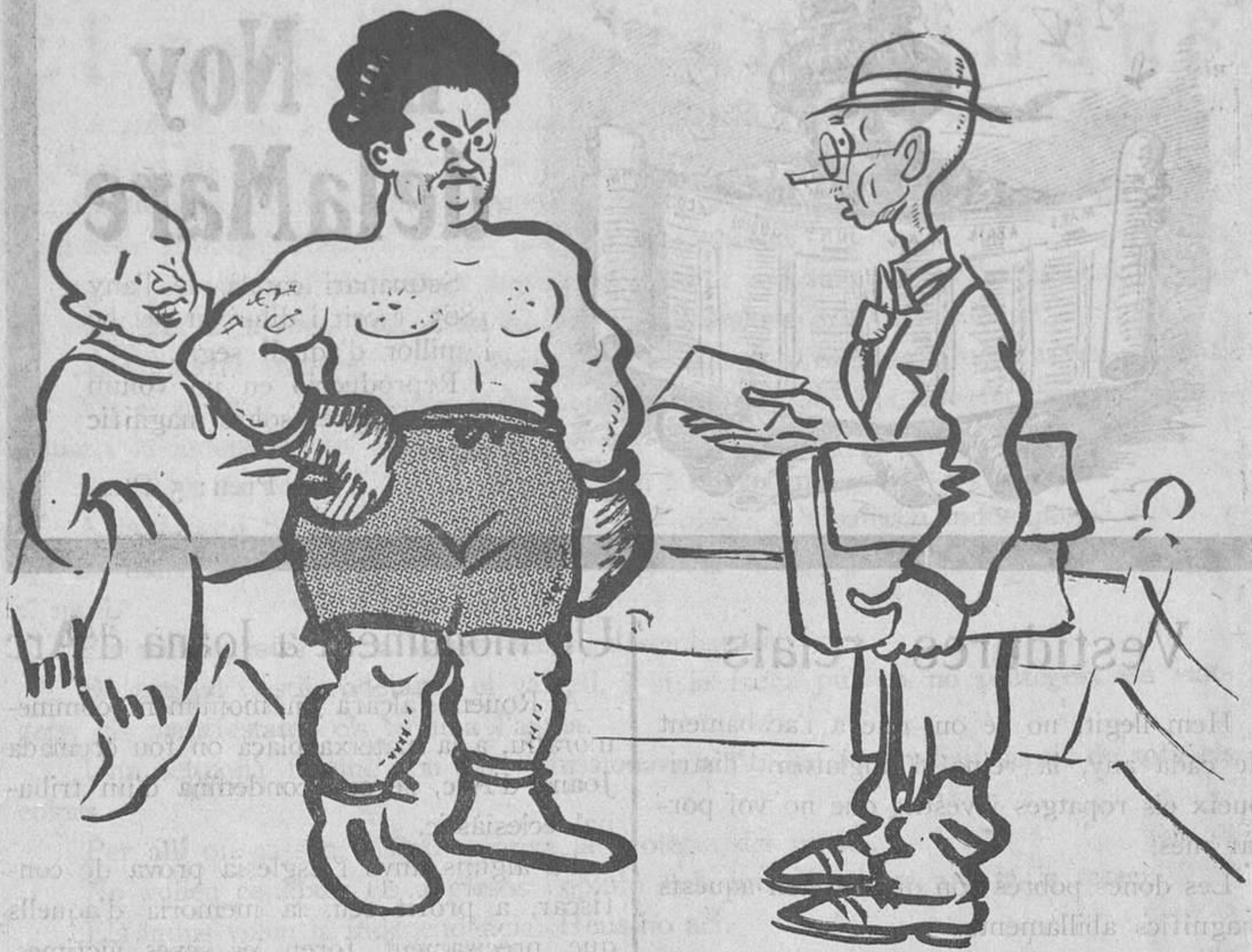
I després que vinguin la gent d'abadia a condemnar, en nom de la moral, els vestits cenyits i curts. Que no saben que el temps és or?

PONCELL

GUARDA'T DE LES MALES DONES I NO ET FIIIS DE LES BONES

L'ANEC PENSA D'UNA MANERA I EL QUE EN CRIA D'UNA ALTRA

BONES L'ENYENYEN I CAVALLS NO EL VENT, LA DONA I LA FORTUNA CANVIEN COM LA LLUNA

EL BOXADOR

—Soc l'amo del pis, i com que mai el trobo a casa...
—Doncs, ve bé; perquè ara cobrarà!

SORTINT DEL BALL

—He vingut al ball a gastar-me els duros
—Jo a guanyar-los.

El teatre i el poble

De les muses que formen el Parnàs de l'Intel·lecte, la més divina, la més humana, la que més ha contribuït a formar l'ànima i l'esperit de les multituds dels pobles de la terra, és el Teatre en l'estricta expressió del mot.

Ja els antics, els grecs i els romans, consideraven el teatre com una cosa sagrada, vinguda dels déus, Theos, Theatros, el temple dels déus era, per a ells, l'escola, la Universitat, el cenacle on s'educava l'ànima del poble i les multituds.

Es el Teatre la vivificació sintetitzada de l'Intel·lecte Humà amb la Poesia, la Música i la Dansa que formen el seu conjunt, la plasmació gràfica de les passions del cor humà amb el realisme de les escenes, i és el teatre de la Vida on, a través de les ublimes estrofes de Schyl i Shakespeare, fins als versos de Schiller i Guimerà, de les escenes de Bjoernson fins a les de Tolstoi, darrera de la faula i de la farsa dels ninots, que es mouen entre bastidors, s'endevina el desig del geni creador, d'educar, d'instruir, en un mot, de sublimitzar l'ànima i el cor del Poble.

Hi ha hagut escèptics que han pretingut afirmar que el Teatre era una cosa com les altres, plena de prosa i que la seva funció era la de divertir els estómacs després d'una digestió laboriosa, negant-li, inclús, el seu valor social com a escola educativa d'extensió. Oh, no!, el Teatre és quelcom més que un escenari de titelles i té una missió molt més elevada que la de divertir als farts! És l'alè diví de la inspiració, la realitat portada en un espill on s'hi fuetegen les nostres lacres i els nostres vicis.

La missió del Teatre és la de fer pensar i sentir, adés que divertir, amb la filosofia de la vida i del dolor. Què hi fa que els rics el menyspreïn perquè no és de la seva mena, si és per al poble que ha estat creat, per a educar-lo i elevar-lo del nivell de la humana imbecilitat a què està sotmès per abúlia dels poderosos.

SALVADOR MAJÓ

DONES, LLIBRES I CAVALLS, NO
S'HAN DE DEIXAR MAI

GIRONELLA

"Teatre Cultura" és com s'anomena el teatre de "La Nueva Gironellense", societat coral d'aquest poble. L'elenc d'aficionats d'aquest teatre, després de la llarga llista d'obres amb les quals ha vingut delectant-nos (entre elles recordem "La Tosca", "Terra Nostra", "L'heroi", "La revolució al meu barri" i "Carles d'Espanya"), va representar el dia 2 del corrent, "La mare", d'En Rusiñol, davant de més de mil espectadors. L'entusiasme fou indescriptible i l'èxit reconegut unànimement, sense excepció.

Ens en alegrem sincerament i a l'ensem aprofitem l'avinentesa per a brindar-la a aquests senyors que, presumint d'esquerrians, la "Sra. Amparo" els ha encomanat de temps, la son, i si es desperten és només per a sostenir converses eròtiques (?) o fer chor amb els ecòlits del P. Vallet quan parlen amb superioritat irònica dels de la "Cultura".

La presentació i interpretació de "La mare", així com també de la comèdia d'En Rafael Riba i Llorenç Rodellas, "El meu assistent", que, com estrena figurava al programa, essent molt ben rebuda pel públic, ho va ésser amb tota cura i molt arrodonida i discreta per part de tots els aficionats.

BRIMEC

CAPSANES

Societats sense ànima

Desacredita i desperta viril energia la rutinària i carrincona tàctica que s'ensenyoreix dels seus conveïns, fent-los fer una vida allunyada dels ideals de redempció i dignificació, sempre fixant l'esguard a mesquins interessos i baixes i barroeres crítiques odioses. I això és fruit d'aquestes societats que patim, on no hi traspua la més petita guspira de noblesa, sinceritat i altres virtuts que exulten l'ésser humà.

Potser no trobareu cap poble, per insignificant que sigui, que no compti, almenys, amb una entitat, i algunes amb noms bonics i atraients, que prometen ésser un camí per a la regeneració social. D'altres amb el llamant qualificatiu de "recreatives". Vaja,

"buenas"! al temps que correm, entitats que la seva única missió sigui difondre i protegir el vicí!

Aquests agrupaments de vilatans, només van pel camí de la diversió, passa-temps i disbauxa, es miren amb apatia els problemes de la vida, i quan sofreixen els seus efectes, reneguen acovardits com mesells. Ningú no es queixa de la manca d'ideals. Tots adoleixen dels mateixos vicis. Conxorxes dubtoses que només aspiren distingir-se, sobresortint com valioses personalitats, amb tota la seva vanitat i ruqueria, sols perquè tenen "l'honor de tenir diners". Fins, a vegades, hi ha intrigues i baralles només per a figurar i manegar les cireres.

Igualment les que porten noms escaients: només paraules, grans iniciatives en projecte, però mai no esdevenen realitats. I així passem anys, sense anar més enllà.

I les associacions que tenen una petita flama d'ideal, on són?

Perquè encara hi ha molt a fer. Vivim amb un deixondiment espiritual que fa esgarrifar; no disposem de cercles merament instructius, que ens enlairin del repugnant llot en què vivim. Som pobres i no tenim societats de mutualisme, ni de defensa pròpia, moral i material, malgrat tenir una infinitat d'enemics.

Podríem crear cooperatives, sindicats agrícoles per a emancipar-nos de les urpes de l'usurer; unions de terrers; Ateneus que fossin l'ànima del poble on es cristallitzessin les ànsies de progrés, cultura i germanor, il·luminant els orbes d'esperit i orfes de consciència, i, a l'ensem, ens tornariem més humans i racionals.

JOSEP DEL CAMP

Ha estat canviada la placa que donava el nom de Prat de la Riba a l'antiga Plaça Major, de Sarrià, per una altra amb el nom de "Duque de Gandia". A l'Avinguda Canigó, de la mateixa barriada, se li ha donat el nom de "Reyes Católicos"; al carrer de la Verge de Núria se li ha canviat el nom pel de Covadonga"; al de Ferran de Sagarra pel de "Rocaberti"; i al del Doctor Robert pel d'"Aviòn Plus Ultra".

El Consell d'Estat de França ha acordat que de la ciutat de Certe se'n digui, des d'ara, Sete.

La raó és intel·ligentíssima i honora França. Sete s'adiu més amb l'etimologia de la població, població provençal.

I això ho veiem mentre en un altre país, no lluny d'aquell, es canvia el nom de les poblacions de regions de distinta llengua per a traduir-los a la llengua oficial.

Llegim en un diari:

"El agitador català ex-coronel Macià fracassó en su intento de penetrar clandestinamente en Buenos Aires.

Hablando con varios periodistas, se expresó en tonos violentos contra el régimen monárquico.

Las autoridades argentinas se han negado a legalizarle su pasaporte. En vista de ello, Macià se dirige a Montevideo."

Diuen que els ministres d'Instrucció Pública i de Gràcia i Justícia vindran, aviat, a Barcelona i hi passaran alguns dies.

Que n'hi deu haver poca de feina a Madrid! Sabeu amb què s'entretenen?

Amb estudiar la mosca mediterrània!
I el "moscardón" no mereix aquesta honor?

L'ex ministre anglès Mr. Spencer vol morir a la mar. Un metge li digué que tenia molts pocs dies de vida, i ell es posà a viatjar per a poder morir a bord i ésser llançat a l'aigua. Els seus mals de cap són quan el vaixell està en un port perquè llavors seria enterrat a terra.

Heus ací un bon amant de la mar. Però segurament el metge s'haurà equivocat, com sempre, i Mr. Spencer té vida per a molts anys.

Terrassa està de sort. El senyor Palet i Barba, orgull nostre, troba més aigua que la que caldria per a negar tot el Vallès, amb la gent i tot. I ara, s'hi ha trobat un queixal d'un "Dimotherium giganteum".

Tenim ents que a Terrassa hi ha una gran disputa de dentistes, perquè tots el volen adquirir per a posar-lo al balcó, com anunci.

L'Ajuntament demana que el senyor Pich i Pon construeixi un colomar dalt del terrat de la seva casa de la Plaça de Catalunya per a què hi habitin els coloms que intenten debades fer estar a la Plaça del senyor Nebot.

El senyor Pich i Pon, no en dubtem, s'enterteix per les bèsties. Però construir un colomar al seu terrat significa, si fa o no fa, tenir-hi un nou pis; i ell té la casa per a treure'n diners. Però li demana l'actual Ajuntament...

Del que estem segurs és que, un cop construït el colomar, serà sempre buit. Els coloms mai no es voldran estar a la Plaça de Catalunya.

Imprenta L. Camp i fill, Esquellà, Olm 8, Barcelona.